

НАГРАДА ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ За укупан допринос српској поезији

На консултацијама које су електронским путем одржане у марту и априлу 2024. године, Жири у саставу: Слађана Илић, Војислав Карановић, Ђорђе Деспић, Бранко Вранеш и Горан Максимовић донео је једногласну одлуку да добитник награде „Десанка Максимовић“ за 2024. годину буде песник Никола Вујчић.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Добитник награде „Десанка Максимовић“, за укупан допринос српској поезији, песник Никола Вујчић (Велика Градуса на Банији, 1956), присутан је у српској књижевности читавих пола века. Његов разноврстан песнички, преводилачки, уреднички и културни рад, највише долази до изражаја у песничким књигама, као и у књигама преведених и приређених издања, а поезију објављује од 1975. године. Заступљен је као песник у више антологија и зборника. Поезија му је превођена на руски, пољски, енглески, француски, шведски, македонски, словеначки, мађарски, чешки и румунски језик. Уређивао је часопис *Знак*, био је главни и одговорни уредник *Књижевне речи*, уредник у Књижевној омладини Србије, а потом и уредник у издавачким кућама „Филип Вишњић“ и „Службени гласник“.

Издвајамо песничке књиге: *Тајанствени стрелац* (1980), *Нови прилози за аутобиографију* (1983), *Чистишите* (1994), *Кад сам био мали* (1995), *Препознавање* (2002), *Звук тишине* (изабране песме, 2008), *Расути звук* (2009), *Докле поглед допире* (Загреб, 2010), *Докле поглед допире и друге песме* (Нови Сад, 2012), *Сведочење* (Краљево, 2014), *Скривености* (Нови Сад, 2017), *Соба* (изабране песме, Смедерево, 2019), *У једном дану* (Београд, 2022).

Указујемо и на књиге приређених и преведених издања: Меша Селимовић, *Круг* (1983), *Антологија књижевности за децу* (1997), *Српска народна*

књижевност за децу (2006), Милутин Миланковић, *Кроз васиону и векове* (Београд, 2011), Небојша Деветак, *Мермер и олово* (изабране песме, 2019). Превео је са руског језика: Вјачеслав Купријанов, *Земљино небо* (2006), Александар Макаров-Кротков, *Није једноставно* (2012), ГенADIЈ Ајги, *Наклон – певању* (2012), Иван Алексејевич Ахметјев, *Тако бих увек* (2016), Владимир Бурич, *Црно и бело* (2019), Хенрих Сабгир, *Елегије* (2023) и сл.

Добитник је више угледних песничких награда: „Браћа Мицић“ (1993), „Змајева награда“ (2002), „Дисова награда“ (2009), „Мирослав Антић“ (2010), „Бранко Миљковић“ (2010), „Ђура Јакшић“ (2011), „Заплањски Орфеј“ (2014), „Кондир Косовске девојке“ (2015), „Скендер Куленовић“ (2015), „Стеван Пешић“ (2017), „Златни сунцокрет“ (2017), „Сава Мркаљ“ (2019), „Жичка хрисовуља“ (2021), „Велика базјашка повеља“ (2022).

Објављено је више књижевнокритичких огледа о стваралаштву Николе Вујчића, а овде посебно указујемо на зборнике: *Поезија Николе Вујчића* (Нови Сад, 2008), који је настао поводом добијања „Змајеве награде“ (2002), као и на тематски број листа *Дисово пролеће* (Чачак, 2009), који је био посвећен делу овога песника поводом добијања „Дисове награде“. У новије време настао је и тематски зборник *Никола Вујчић: песник* (Краљево, 2022), који је настао поводом добијања песничке награде „Жичка хрисовуља“ у Краљеву.

Суштина песничке поетике Николе Вујчића почива на доживљају језика и вишеструком значењу његових речи као онога медијума у којем се исказују сва три света човековог сазнања: субјективни свет или „свет у нама“, објективни свет или „свет изван нас“, као и метафизички свет или „свет над нама“. Управо у том сложеном односу речи и ствари, тишине и ћутања, стварности и сећања, као и у непрестаном испитивању колика је моћ језика да идентификује и вреднује све те разнолике сензације, отварају се простори стваралачког надахнућа. За Вујчића је детињство „златно доба“ у човековом животу, а речи су прозори с погледом на сећања на те крајолике успомена, али и на језик и стварност. Поједине песме су онеобичене јер су исказане кроз „женски глас“ у том настојању да се што дубље сагледа/спозна/дочара тај „говор из времена“. Наводимо и неке од репрезентативних песама: „У разговору“, „Додиривање“, „Говор“, „Недеља,

поподне“, „Живот“, „Опис“, „Пред излогом“, „Поглед“, „Стихови о висини“, „Путање“ и сл.

То су само неки од аргумената којима смо се руководили приликом издвајања овога истакнутог песника за овогодишњег добитника угледне књижевне награде „Десанка Максимовић“.

ЖИРИ У САСТАВУ:

Проф. др Горан Максимовић,
редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу;

Проф. др Ђорђе Деспић,
редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду;

Проф. др Бранко Вранеш,
ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду;

Др Слађана Илић,
доктор филолошких и доктор политичких наука;

Војислав Карановић,
песник и уредник Редакције културе у Радио Београду РТС-а и добитник награде „Десанка Максимовић“ за 2019. годину.